

ΑΝΟΙΓΜΑ ΤΗΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ευκαιρία για αποκατάσταση
αμοιβαίας εμπιστοσύνης

ΑΝΟΙΓΜΑ ΤΗΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ευκαιρία για αποκατάσταση αμοιβαίας εμπιστοσύνης

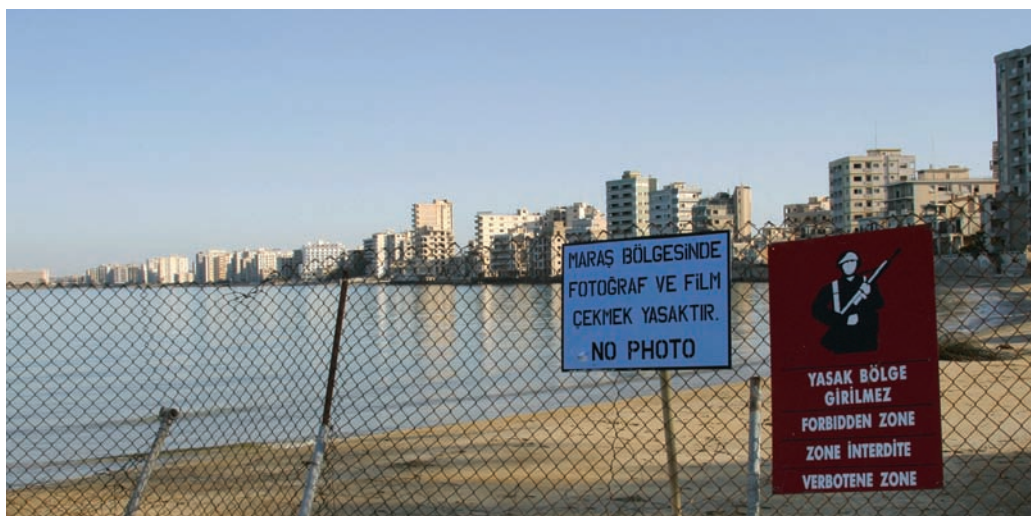
Μια σειρά από Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης, το σημαντικότερο εκ των οποίων αφορά στην Αμμόχωστο, προβλέπεται στο πλαίσιο της νέας πρωτοβουλίας που άρχισε τον Φεβρουάριο 2014 για επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Ως μέρος αυτών των ανανεωμένων προσπαθειών, οι ηγέτες των δύο κοινοτήτων στην Κύπρο συμφώνησαν στις 11 Φεβρουαρίου 2014 σε ένα Κοινό Ανακοινωθέν*, το οποίο ενδυναμώνει τη διαδικασία των διαπραγματεύσεων για την εξεύρεση μιας λύσης στο Κυπριακό.

Συγκεκριμένα, η πρόταση για την Αμμόχωστο περιλαμβάνει την επιστροφή της κατεχόμενης πόλης, επί του παρόντος «πόλη φάντασμα», στους νόμιμους κατοίκους της, υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών και σε συμφωνία με το Ψήφισμα 550 (1984) του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Αυτό το μέτρο οικοδόμησης εμπιστοσύνης στοχεύει στην ενθάρρυνση των λαών των δύο κοινοτήτων να πιστέψουν ξανά στην πιθανότητα λύσης, δίνοντας έτσι νέα ώθηση στην ειρηνευτική διαδικασία. Η έλλειψη εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο κοινοτήτων θα απαλειφθεί, καθώς οι Τουρκοκύπριοι θα μπορούν να χρησιμοποιούν το λιμάνι της Αμμοχώστου για απευθείας εμπόριο, υπό την εποπτεία της ΕΕ. Ένα πρώτο θετικό βήμα θα ήταν η συμφωνία για τη σταδιακή εφαρμογή, μέσα από κοινές προσπάθειες

των δύο κοινοτήτων, ενός οδικού χάρτη από Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους ειδικούς, για την ανοικοδόμηση της πόλης.

Μια συμφωνία για την Αμμόχωστο θα στείλει όχι μόνο ένα πολύ δυνατό μήνυμα για την αποφασιστικότητα των δύο πλευρών να καταλήξουν σε μια συνολική διευθέτηση του Κυπριακού, αλλά, επίσης, θα δώσει μερική λύση στη συζήτηση για τα κεφάλαια του εδαφικού και του περιουσιακού. Μια τέτοια εξέλιξη θα δημιουργήσει αλυσιδωτές επιπτώσεις σε σχέση με την επίλυση άλλων πτυχών του κυπριακού προβλήματος.

* Για το πλήρες κείμενο του Κοινού Ανακοινωθέντος, δείτε: <http://www.pio.gov.cy/moi/pio/pio.nsf/All/F6735A50B16D3E99C2257C7D002778BC?OpenDocument>

Περίκλειστη περιοχή της Αμμοχώστου - Φωτογραφικό Αρχείο ΓΤΠ

Εκκλησία Αγίας Ζώνης εντός της περικλειστης πόλης της Αμμοχώστου - Φωτογραφικό Αρχείο ΓΤΠ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ

Η πρόταση της ελληνοκυπριακής πλευράς που υπέβαλε ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης έτυχε θετικής αποδοχής από τη διεθνή κοινότητα και χαρακτηρίστηκε ως ένα από τα βασικά στοιχεία των διαπραγματεύσεων για επίλυση του Κυπριακού.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες χαιρέτισαν την πρόταση του Προέδρου Αναστασιάδη για ένα πακέτο τολμηρών και καινοτόμων μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης και άλλων εποικοδομητικών προτάσεων, το οποίο έχει την προοπτική, όταν συμφωνηθεί και εφαρμοστεί από τα μέρη, να ενισχύσει σημαντικά τη συνεργασία μεταξύ της ελληνοκυπριακής και της τουρκοκυπριακής κοινότητας και να αποκαταστήσει την πίστη στις προσπάθειες διευθέτησης. Επιπρόσθετα, σε ανακοίνωση που εξέδωσε το Γραφείο Τύπου του Λευκού Οίκου, αναφέρεται ότι «οι Ηνωμένες Πολιτείες θα εμπλακούν δια της διπλωματικής οδού με όλους τους ενδιαφερόμενους για να διερευνήσουν πιθανές πρωτοβουλίες που θα ενισχύσουν τη διαδικασία για λύση, συμπεριλαμβανομένων μέτρων που στοχεύουν στη μελλοντική αναζωογόνηση της περιοχής της Αμμοχώστου, κατόπιν συμφωνίας από τις δύο κοινότητες».

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, σε κοινή ανακοίνωση του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Πρέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 11 Φεβρουαρίου 2014, στηρίζει πλήρως τις προσπάθειες για συμφωνία μεταξύ των δύο μερών σε ένα πακέτο μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης, το οποίο μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία δυναμικής για μια διευθέτηση προς το συμφέρον του

κυπριακού λαού. Επίσης, η ΕΕ επαναλαμβάνει την ετοιμότητά της να συμβάλει σε αυτόν τον στόχο, με την προοπτική μιας τελικής διευθέτησης.

Επιπλέον, τα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ επαναβεβαίωσαν την εκτίμησή τους για τις πρωτοβουλίες που λαμβάνονται για το θέμα της Αμμοχώστου και χαιρέτισαν το από μέτρο που θα μπορούσε να δώσει επιπλέον ώθηση στη διαδικασία για λύση.

ΕΚΚΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ) έχει επανειλημμένα εκφράσει τη στήριξή του για την επιστροφή της Αμμοχώστου στους νόμιμους κατοίκους της.

Τον Φεβρουάριο 2012, το ΕΚ υιοθέτησε Δήλωση, καλώντας την Κυβέρνηση της Τουρκίας να ενεργήσει σύμφωνα με τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ 550 (1984) και 789 (1992), και τις συστάσεις της Έκθεσης της Επιτροπής Αναφορών του 2008 σχετικά με την αναφορά 733/2004 του ΕΚ, και να επιστρέψει το περικλειστο τμήμα της Αμμοχώστου «στους νόμιμους κατοίκους της, οι οποίοι θα πρέπει να επανεγκατασταθούν υπό συνθήκες ασφάλειας και ειρήνης».

Στο Ψήφισμα της 29ης Μαρτίου 2012 για την Έκθεση Προόδου της Τουρκίας (2011/2889 (RSP)), το ΕΚ «καλεί την Κυβέρνηση της Τουρκίας να αρχίσει να αποσύρει τα στρατεύματά της από την Κύπρο και να μεταβιβάσει την πόλη της Αμμοχώστου στη διοίκηση των Ηνωμένων Εθνών σύμφωνα με το Ψήφισμα 550 (1984) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών».

“ **Από την περιφραξη, η οποία εμποδίζει τον περιπατητή να έχει πρόσβαση στην ακτή των Βαρωσίων, τα παραθαλάσσια ξενοδοχεία, τα διαμερίσματα και τα εστιατόρια δεν είναι τίποτα περισσότερο από αποσυντιθέμενους σκελετούς από μπετόν – ογκώδεις ταφόπλακες όρθιες αποφασιστικά ενάντια στην πορεία του χρόνου. Οι μνήμες και οι ψυχές των πρώην ενοίκων, πολλοί εκ των οποίων συναντήθηκαν με τα μέλη της αποστολής, κατοικούν ακόμα εντός εκείνων των τοίχων.**”

(Αναφορά της Επιτροπής Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την επίσκεψη καταγραφής γεγονότων στην Κύπρο – 25-28 Νοεμβρίου 2007 σύμφωνα με την αναφορά 733/2004)

Η πόλη της Αμμοχώστου βρίσκεται στην ανατολική ακτή της Κύπρου. Από την στρατιωτική εισβολή της Τουρκίας στο νησί το 1974, η περιοχή στα νότια της πόλης, το Βαρώσι, μετατράπηκε σε πόλη φάντασμα, αφού απομονώθηκε και αποκλείστηκε από τον τουρκικό κατοχικό στρατό, ο οποίος, μέχρι σήμερα, διατηρεί φρουρά εκεί.

Κατά τη δεύτερη φάση της εισβολής στις 14 Αυγούστου 1974, οι τουρκικές εναερίες δυνάμεις βομβάρδισαν την Αμμόχωστο και, ακολούθως, ο τουρκικός στρατός κατέλαβε την πόλη. Ως αποτέλεσμα, οι 37 χιλιάδες Ελληνοκύπριοι κάτοικοι αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την πόλη. Συνολικά, η τουρκική στρατιωτική εισβολή και κατοχή το 1974 οδήγησε σε βίαιο εκτοπισμό περισσότερες από 180 χιλιάδες Ελληνοκύπριους, προκαλώντας έτσι μια τεράστια ανθρωπιστική κρίση και μια κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η Τουρκία εξακολουθεί να κατέχει παράνομα το 36,2% του κυρίαρχου εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας και αρνείται το δικαίωμα επιστροφής στους βίαια εκτοπισμένους Κύπριους.

Μέχρι το 1974, η Αμμόχωστος είχε μεγάλη συμβολή στην οικονομία της Κύπρου, υπερβαίνοντας κατά πολύ την αναλογική της συνεισφορά στα ετήσια εθνικά έσοδα του νησιού. Κατείχε περισσότερο από το 50% της συνολικής τουριστικής χωρητικότητας του νησιού και ήταν επίσης το βασικό λιμάνι από άποψη διακίνησης αγαθών και επιβατών, ένας καθοριστικός παράγοντας για την ανάπτυξη της πόλης. Το 1973, οι εξαγωγές από το λιμάνι της Αμμοχώστου αντιπροσώπευαν περισσότερο από το 42% των

συνολικών εξαγωγών του νησιού. Με άλλα λόγια, πριν το 1974, η Αμμόχωστος ήταν ο κύριος τουριστικός προορισμός στο νησί και η πιο ευημερούσα πόλη.

Η πόλη των Βαρωσίων, ο κάποτε ακμάζων τομέας της οικονομίας της Αμμοχώστου, σε προνομακική τοποθεσία, περιβάλλεται στα βόρεια, νότια και δυτικά από έδαφος και στα ανατολικά από θάλασσα. Από το 1960 όταν η Κύπρος έγινε ανεξάρτητη μέχρι το 1974 και την τουρκική εισβολή, οι παραλίες και η παράκτια περιοχή της, την κατέστησαν τουριστικό μαγνήτη. Βρίσκεται επίσης κοντά σε αυτό που είναι γνωστό – από το 1974- ως «νεκρή ζώνη του ΟΗΕ», μια ζώνη που διαπερνά τη γραμμή κατάπαυσης του πυρός, διαχωρίζοντας την κατεχόμενη περιοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας από την ελεγχόμενη από την Κυβέρνηση περιοχή της Δημοκρατίας. Από το 1974, οι πρόσφυγες από το Βαρώσι αναμένουν την επιστροφή στα σπίτια και τις περιουσίες τους. Συρματοπλέγματα, οδοφράγματα και στρατιωτικές προειδοποιητικές επιγραφές ανεγέρθηκαν από τον τουρκικό κατοχικό στρατό γύρω από το Βαρώσι, κρατώντας όλους επίμονα έξω από την περιφραγμένη περιοχή.

“ **Αυτή η κατάσταση στην παραλιακή περιοχή των Βαρωσίων είναι χειρότερη. Μετά τον εκτοπισμό των, κυρίως, Ελληνοκύπριων κατοίκων της το 1974, περισσότερα από 100 ξενοδοχεία και 5,000 σπίτια και επιχειρήσεις, δημόσια κτήρια, εστιατόρια, μουσεία και σχολεία εγκαταλείφθηκαν και επιτηρούνται από τον τουρκικό στρατό. Παρά τα δύο ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας -550 (1984) και 789 (1992)-, η Τουρκία αρνείται να παραδώσει τη διοίκηση αυτής της περιοχής στα Ηνωμένα Έθνη, αλλά εξακολουθεί να κάθεται εκεί σαν σκύλος στο παχνί.**”

Robert Ellis, σχολιαστής για θέματα Τουρκίας στον διεθνή Τύπο, στο άρθρο του «Famagusta: A forgotten city» («New Europe», 22 Μαΐου 2011)

Ψήφισμα 550 (1984)

Υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Ασφαλείας στις 11 Μαΐου 1984

Το Συμβούλιο Ασφαλείας,

Αφού μελέτησε την κατάσταση στην Κύπρο, ύστερα από αίτημα της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, Αφού άκουσε τη δήλωση του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση του Γενικού Γραμματέα (S/16519),

Υπενθυμίζοντας τα ψηφίσματά του 365(1974), 367(1975), 541(1983) και 544(1983),

Εκφράζοντας βαθιά λύπη για τη μη εφαρμογή των ψηφισμάτων του, και ιδιαίτερα του ψηφίσματος 541 (1983),

Ανησυχώντας σοβαρά λόγω των περαιτέρω αποσχιστικών ενεργειών στο κατεχόμενο τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι οποίες παραβιάζουν το ψήφισμα 541 (1983), δηλαδή, της δήθεν ανταλλαγής πρεσβευτών μεταξύ της Τουρκίας και της νομικά άκυρης «Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου» και της μελετώμενης διεξαγωγής «συνταγματικού δημοψηφίσματος» και «εκλογών», καθώς και λόγω άλλων ενεργειών ή απειλών για ενέργειες που αποσκοπούν στην περαιτέρω παγίωση του δήθεν ανεξάρτητου κράτους και τη διαίρεση της Κύπρου,

Ανησυχώντας βαθιά λόγω των πρόσφατων απειλών για εποικισμό των Βαρωσίων από άτομα άλλα από τους κατοίκους τους,

Επαναβεβαιώνοντας τη συνεχή υποστήριξή του προς την Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο,

1. Επαναβεβαιώνει το ψήφισμά του 541 (1983) και ζητεί την επείγουσα και αποτελεσματική εφαρμογή του.
2. Καταδικάζει όλες τις αποσχιστικές ενέργειες, περιλαμβανομένης της δήθεν ανταλλαγής πρεσβευτών μεταξύ της Τουρκίας και της τουρκοκυπριακής ηγεσίας, κηρύσσει αυτές παράνομες και άκυρες και ζητά την άμεση ανάκλησή τους.
3. Επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς όλα τα κράτη να μην αναγνωρίσουν το δήθεν κράτος της «Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου» που εγκαθιδρύθηκε με τις αποσχιστικές ενέργειες και τα καλεί να μη διευκολύνουν ή με οποιοδήποτε τρόπο βοηθήσουν την προαναφερθείσα αποσχιστική οντότητα.
4. Καλεί όλα τα κράτη να σέβονται την κυριαρχία, την ανεξαρτησία, την εδαφική ακεραιότητα, την ενότητα και το αδέσμευτο της Κυπριακής Δημοκρατίας.
5. Θεωρεί τις απόπειρες για εποικισμό οποιουδήποτε τμήματος των Βαρωσίων από άτομα άλλα από τους κατοίκους τους ως απαράδεκτες και ζητά τη μεταβίβαση της περιοχής αυτής στη διοίκηση των Ηνωμένων Εθνών.
6. Θεωρεί οποιοσδήποτε απόπειρες επέμβασης στο καθεστώς ή την αναδίπλωση της Ειρηνευτικής Δυνάμεως των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο ως αντίθετες προς τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών.
7. Καλεί τον Γενικό Γραμματέα να προωθήσει την επείγουσα εφαρμογή του ψηφίσματος 541 (1983) του Συμβουλίου Ασφαλείας.
8. Επαναβεβαιώνει την εντολή καλών υπηρεσιών που έδωσε στον Γενικό Γραμματέα και τον καλεί να αναλάβει νέες προσπάθειες για επίτευξη συνολικής λύσεως του κυπριακού προβλήματος σύμφωνα με τις αρχές του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και τις πρόνοιες για τέτοια διευθέτηση που καθορίζονται στα σχετικά ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, περιλαμβανομένων του ψηφίσματος 541 (1983) του Συμβουλίου Ασφαλείας και του παρόντος ψηφίσματος.
9. Καλεί όλα τα μέρη να συνεργασθούν με τον Γενικό Γραμματέα στην αποστολή των καλών υπηρεσιών του.
10. Αποφασίζει να εξακολουθήσει να παρακολουθεί στενά την κατάσταση με σκοπό τη λήψη, σε περίπτωση μη εφαρμογής του ψηφίσματος 541 (1983) και του παρόντος ψηφίσματος, επειγόντων και κατάλληλων μέτρων.
11. Καλεί τον Γενικό Γραμματέα να προωθήσει την εφαρμογή του παρόντος ψηφίσματος και να υποβάλει σχετική έκθεση στο Συμβούλιο Ασφαλείας ανάλογα με τις εξελίξεις.

“ Δεν την ξεχνούμε ποτέ. Θα ξαναγίνει η πόλη της ζωής μας και θα γίνει η πόλη της ζωής των παιδιών μας. Το θέμα της επιστροφής της Αμμοχώστου είναι μια στρατηγική κίνηση που βοηθά την προώθηση της λύσης του Κυπριακού και την επανένωση της Κύπρου με τα μηνύματα που δίδει και σαν τέτοια τα αντιμετωπίζουμε. ”

Αλέξης Γαλανός, Δήμαρχος Αμμοχώστου

*(Ιστοσελίδα Δήμου Αμμοχώστου –
www.famagusta.org.cy)*

Γ.Τ.Π. 109/2014 – 8.000 (Ελληνικά)

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών,
Κυπριακή Δημοκρατία www.pio.gov.cy

Εκτύπωση: Zavallis Litho Ltd